

SLOVENSKI NAROD.

zeleni vrak dan avečer in vseči nedelja in prvične ter večje po počti prejeman na avstro-ogrške dežele na vse leto 25 K, na pol leta 18 K, na četr leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s počitjanjem na dom za vse leto 5 K, na pol leta 12 K, na četr leta 5 K, na en mesec 2 K. Kdor koli sam pon, plna na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četr leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemško celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Amerikosko leto 30 K. Na naročbe brez izvedbenega vrednostnega naročilna se ne osira. — Za osmanlija se plačuje od potrestancega poti-vrata po 14 h, če se osmanlija tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Doprisk naj se izvoli frankovati. — Recepški se ne vratajo. — Upravnštvo in upravnštvo je v Knaloviču ulici št. 5. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklame, osmanlija, t. j. administrativne stvari.

Upravnštvo telefon št. 84.

Posamezno številko po 10 h.

Upravnštvo telefon št. 85.

Preobrat na Balkanu.

Dogodki na Balkanu so došli ne samo javnosti, nego celo diplomatom neprizakovano.

Dasi je proklamacija neodvisnosti Bolgarske od turškega carstva dalekoesezne politične važnosti, vendar je aneksija Bosne in Hercegovine potisnila ta dogodek skoro dočela v ozadje.

Diplomatom in velevlastim ne povzroča sedaj toliko preglavje Bolgarska, kakor bosansko vprašanje, ki ga je oživila Avstro-Ogrska s proglašitvijo aneksije Bosne in Hercegovine.

Bosansko vprašanje, ki je pred tridesetimi leti igralo eno prvih vlog v mednarodni politiki, je v zadnjem času navidezno mnogo izgubilo na svoji aktualnosti.

A to samo navidezno, zakaj baš v zadnjih letih je bosansko vprašanje navzealo skorost isto ostrost, ki jo je imelo pred berolinskim kongresom.

Neštetokrat se je sicer v javnosti in v časopisu naglašalo, da je avstrijska uprava pacificirala Bosne in Hercegovino ter ustvarila iz teh znamenjnih, v vsakem pogledu zastalih pokrajin kulturni deželi, kjer evete sedaj blagostanje ter vlada mir in red.

Toda vse to so bile Potemkinove vasi, s katerimi je slepila Avstro-Ogrska uprava lahko vrnja javnost.

Vsakdo, ki ima količaj upogleda v bosanske razmere, ve, da odnosni, da sedanji položaj v Bosni in Hercegovini v bistvu ni mnogo drugačen, kakor je bil pod turškim gospodarstvom.

Turčija in Avstro-Ogrska sta samo zamenjali vlogi. Preje je turški paša izzemuš bosansko prebivalstvo, sedaj tiše ob tla srbski in hrvaški narod Bosne in Hercegovine avstro-Ogrski upravniki!

Da, v enem oziru so se celo razmere preokrenile na slabše.

Turek v narodnem oziru ni delal nikomur nasilja, nikdar ni skušal prebivalstvo, ki je bilo pod njegovim gospodstvom, raznaroditi.

Pod avstro-Ogrsko upravo je to postal v Bosni in Hercegovini družače.

V deželu se je poslala armada tujih uradnikov z očito tendenco, da to docela slovansko deželo kolikor mogoče hitro pripravijo za svrbo nemškega »Dranga nach Osten«.

Z avstrijsko okupacijo Bosne in Hercegovine se je pričela tudi ger-

manizacija teh dežel. V urade se je uvedla nemščina kot uradni jezik, skrbno se je pazilo na to, da se nemškemu jeziku pribori v vse javnosti gospodovalna vloga.

Srbski in hrvaški jezik, ki ga govorijo brez izjeme vse prebivalstvo in naj si je mohamedanskega, pravoslavnega ali katoliškega veroizpovedanja, se je potisnil v kot in na njegovo mesto se je postavila tuja nemščina, jezik, o katerem pred okupacijo ni bilo ne duha ne sluba v deželi.

Vse to se je prakticiralo v Bosni in Hercegovini v času, ko je narodna ideja mogočna, kakor nikdar preje, vznikla v vseh narodih!

Ali se je potem čuditi, da je takšno početje avstro-Ogrskih upravnikov izvzvalo najljutješi odpor v narodu, ki se je čutil prizadetega v svojih najsvetjejših čustvih?

A da bi se to razpoloženje med narodom uvaževalo, storilo se je vse, da se z nečuvenimi persekcijami naročno mislečih elementov še bolj razpalji ogorčenje in nevolj avtohtonega naroda proti tujemu gospodstvu.

Klasična priča za to je prosluta banjaluška afera, o kateri je sodilo vojno sodišče in obsodilo obtožence žurnaliste s tako drakonsko strogostjo, ki je nima primere pod solncem.

In v takšnih razmerah bi naj vzklila v narodu Bosne in Hercegovine ljubezen do novih gospodarjev?

Vzpriči sistema, ki je vladal in se vladal v Bosni, se pač ni čuditi, da si pretežna večina bosanskega prebivalstva želi raje nazaj turški jar, kakor da bi se nadalje ostalo pod gospodstvom »kulturnoscev« avstro-Ogrskih upravnikov!

In vzpriči takšnega razpoloženja med narodom je avstro-Ogrska vlada sklenila proglašiti aneksijo Bosne in Hercegovine!

Diplomatom so pač v Bosni vladajoče razmre dobro znane, zato jim je došla vest o aneksiji istotako neprizakovano, kakor vsi javnosti.

Politično obzorje je sedaj zaštrto s temnimi oblaki. Dali se ti oblaki razpode ali se zgoste v nevihto in vihar, kdo bi to vedel?

Na Srbskem se že bliska, kdo je porok, da ne prične grmeti tudi v sami Bosni ponosni?

Ali bodo velesile Anglija, Francija in Rusija mirno trpele aneksijo, ne da bi vložile svojega „veta“ proti Avstriji?

Tega ni verjeti. Nasprotno, pričakovati je, da bodo nastopile z vso odločnostjo proti aneksiji.

In če to store, kaj bo posledica njihove aneksije?

Nasvetovan kongres evropskih velevlasti, ki bo gotovo Avstro-Ogrski male pristigel peroti, ali pa vojna.

Vsekakor se zdi, da posledice koraka, ki ga je naša vlada storila z aneksijo Bosne in Hercegovine, ne bodo baš ugodne.

Če je ruski minister zunanjih del gospod Izvoljski sam svaril Avstro-Ogrsko pred tem korakom in ji zagrozil, da bo ta korak imel zanjo dalekoesezne posledice je to pač dovolj značilno.

Vsekakor pa aneksija Bosne in Hercegovine ne bo pripomogla k solidaciji notranjih razmer v državi, pač pa bo povzročila nove nepregledne komplikacije na znotraj in na zunaj.

V naslednjem podajemo vsebinsko proklamacijo na bosansko-hercegovinski narod in cesarjevih svojeročnih pismen na minstre.

V proklamaciji se naglaša:

Ko je pred tridesetimi leti naša armada prekoračila meje vaših dežela, se je vam dalo zagotovilo, da prihajamo ne kot sovražniki, ampak kot prijatelji z resno voljo, odstraniti vse zlo, ki ga je domovina vaša trpela od pamтивeka. To obljubo, ki smo jo dali v resnem trenotku, smo tudi poslošeno izpolnili. Naša vlada je vse storila, da zagotovi deželi v mirni zakanitosti z neutrudnim delom srečnejšo bodočnost.

V veliko svoje veselje lahko rečemo: Seme, sejano v razorana tla, je bogato obrodilo. Sami čutite kot blagodat, da sta stopila na mesto sile in nasiilstva red in varnost in da se pod zaščito urejene uprave lahko vsakdo veseli sadov svojega dela. Na tej poti neutrudno korakati naprej, to je vseh najprva dolžnost. S tem ciljem pred očmi mislimo, da je prišel trenotek, da damo prebivalstvu obeh dežel nov dokaz svojega zaupanja v njihovo politično zrelost.

Odločili smo se dati obema deželama ustavne uredbe, da boste lahko sodelovali tam, kjer se odločuje o zadevah vaše domovine. Za uvedbo deželne ustave pa je pogoj, da se jasno in neoporečno določi pravno stališče obeh dežela. Iz tega vzroka in vzpriči vezni, ki so v starih časih vezale naše slavne prednike na ogrskem prestolu sistema dežel, razširjam pravice naše suverenitete na Bosno in Hercegovino in hočemo, da velja tudi za ti dve deželi dedno pravo naše rodovine.

Med mnogimi skrbmi, ki obdajajo naš prestol, ne bo v bodoče skrb za vaš materialni in gmotni blagor najzadnjia.

Enake pravice pred zakonom, vredne, dobre so bile le za eksekucijske. Iz tega je nastalo v armadi mučenje, da lahko dela kar hoče, ker ji ni moči na svetu, ki bi ji mogla kljubovati. Poveljniki so pač poznali nevarnost revolucionarnega gibanja in so računalni z močjo ljudske volje, armodi pa se o tem niti sanjalo ni.

Hoteč armado izvezbiti, je Radecky prirejal neprestano manevre. Da so manevari velika nadloga za kmečko ljudstvo, je stara stvar. Z manevari je Radecky pač izvezbal armado, pa je v njej vzbudil tudi veliko bojevitost in nestrnost napram prebivalstvu, kar je le poostriло obstoječe razmere.

Na ta način se je tekom let razvilo med italijanskim prebivalstvom in med avstrijskimi oficirji in vojaki silno nasprotje. Vojaška uprava je delala armadi na vse načine pogum, da ni odnehalo. Z vojaštvom v Italiji se je dosti lepše ravnavalo, kakor z ostalim vojaštvom. Dočim so drugod vojaščki pretepali, da je bilo groza, se mu je v Italiji prizanašalo kolikor je bilo mogoče. Samo nepokornost se je strogo in kruto kaznovala; če je pa vojak ali oficir kaj zagrešil zoper Avstrijo, se ne da na kratko opisati. Porabili so vsa sredstva, kar si jih je mogoče misliti, od najnedolžnejših do najgrosnejših. Vzdržali so to samo vsled svoje želesne energije. To energijo ilustruje najbolje dejstvo, da so nehalo kaditi, samo da erar ni nič zaslužil pri tobaku. Za takih viharje dajo temperamentni ljudje že nadvdušiti, a odreči se kajenju in opuščati kajenje mnogo mesecov in let, to zahteva silnega samozatajevanja in silne energije. To so Italijani imeli.

Nevoljo revolucioniranih Italijanov je najhujše občutilo vojaštvu.

To leta 1845. so ljudje še prenasali

nom, sodelovanje pri zakonodajni in upravi, enaka zaščita vseh veroizpovedanj, jezika in narodne posebnosti, vse te dragocene zaklade boste uživali v polni meri.

Svoboda posameznika in blagorodnega celote, to bo zvezda vodnica naše vlade.

Skupnemu finančnemu ministru in upravnemu Bosne in Hercegovine baronu Burianu je cesar pisal svojeročno pismo, v katerem pravi med drugim: »Moja resna volja je, da se določi prebivalcem Bosne in Hercegovine v polni meri vse državljanke pravice. Razen svobode osebe v veroizpovedanju, varnosti premoženja, spoštovanja šeg in navad, tiskovne svobode, ki je sedaj zajamčena po zakonih, se ima zakonito zajamčiti pisemska tajnost, pravosodstvo pred pristojnim sodnikom, društveno in zborovalno pravo in pravica do petcioniranja. (Torej prebivalci Bosne in Hercegovine glasom cesarskega pisma niso došlej imeli najprimitivnejših državljankih pravic! (Opomba uredništva.)

Da se ugodi potrebi prebivalstva, odrejam, da se ima prebivalstvu dati primerno deželnino zastopstvo, ki bo odgovarjalo verskim razmeram in staropodobnimi socialni razpredelbi prebivalstva.

Deželno zastopstvo naj bo sestavljeno na temelju interesnega zastopstva in bodi kolikor mogoče veren odsev v deželi obstoječih narodnih, konfesionalnih in političnih odnosa.

Odljčni dostojanstveniki, prebivalci mest in kmetskih občin naj bodo zastopani v posebnih kurijah, volilci naj glasujejo v vsaki kuriji ločeno po veroizpovedovanju. Delokrog bosanskega deželnega zborna bo obsegal predmete zakonodaje in kontrole, ki se tičejo uprave in pravosodstva.

Istočasno se imajo uvesti tudi okrajni zastopi.

Nova deželna ustava se naj uveljavlja čim najprej.

V pismu na ministra zunanjih del barona Aehrenthalja pravi cesar med drugim: »Raztezam pravice svoje suverenitete na Bosno in Hercegovino in uveljavljam istočasno za svojo hišo veljavno dedno pravo.

V dokaz svojih miroljubnih namenov, ki so me vodili pri moji nedoločljivi naredbi, odrejam, da se ima moje vojaštvu takoj od-

poklicati iz Sandžaka Novi pazar.

Ministrskemu predsedniku baronu Becku je cesar v svojeročnem pismu na kratko naznani aneksijo ter ga pozval, da naj takoj vse potrebno ukrene, da se aneksije tičče predloge parlamentu.

Kranjska hranilnica.

Kdor svoje težko zasluzene prihanki odda kakemu denarnemu zavodu, pa ne vpraša samo, kaj denarni zavod z naloženim denarjem storii, kako z zaupnim mu denarjem gospodari, temveč vsak vlagatelj se tudi vpraša, ali mu dotični denarni zavod poleg zanesljivosti uprave nudil še kako posebno jamstvo za varnost naloženega denarja.

Skoraj bi rekli, da naše varčujoče ljudstvo temu vprašanju pri naloganju denarja posvečuje največjo pozornost.

»Kranjska hranilnica« je našemu ljudstvu višek varnosti; ako kdo hoče reči, da ima svoj denar popolnoma varno naložen, pravi: varno, kakor v »Kranjski hranilnici«.

Niti najmanjši del našega varčujočega ljudstva pa ne ve, v čem obstoji ta varnost, ki jo nudi »Kranjska hranilnica«.

Navedno se misli, da za »Kranjsko hranilnico« jamči »kranjska dežela«; k temu napačnemu mnenju zapeljuje dobro izbrana firma.

»Kranjska hranilnica« ni deželni zavod in dežela seveda za »Kranjsko hranilnico« ne nosi nikakih obvez, posebno pa celo nič ne jamči za varnost v »Kranjski hranilnici« naloženega denarja.

»Kranjska hranilnica« pa tudi ni kak občinski zavod, za katerega bi n. pr. nosile jamstvo katere kranjske občine; nobena občina, niti mestna, niti kmečka, ne jamči za varnost v »Kranjski hranilnici« naloženega denarja.

Ker smo že opetovano rekli, da je »Kranjska hranilnica« društvo, obstoječe iz 65 članov nemškega misionerja, se moramo končno zateci k tem 65 članom ter se vprašati, ali so ti prevzeli kako posebno jamstvo in ali vsi skupaj — vseh 65 — nudijo jamstvo za okroglo 67 milijonov kron, v kojem slučaju bi po najnajvečjem računu moral vsak član torej jamčiti za nad en milijon kron.

Kdor hoče za en milijon kron jamčiti, mora milijon imeti, mora biti milijon.

Ce položimo na kreditno telitnico vseh 65 članov, iz kajih obstoji

postopanje vojaščva, dasi so škripali z zombi, a po letu 1845. so postale razmere za armado neznošne, kajti občinstvo kratkomalo ni hotelo imeti nič opraviti z vojaštvom in je je očitno in prikrito preganjalo.

državno »Kranjska hranilnica«, enega za drugim, najdemo med njimi že petične može, ki so si prav lepo napolnilo svoje mošnjičke s slovenskim denarjem.

V pravilih »Kranjske hranilnice« namreč ne najdemo določila, ki bi članom nalagalo kako posebno jamstvo za varnost v »Kranjski hranilnici« naloženih hranilnih vlog.

Torej, dežela ne jamči, občine ne jamčijo, niti člani ne jamčijo — kdo to jamči?

V tem obstoji tista posebna varnost, katero nudi »Kranjska hranilnica« svojim vlagateljem?

Na to vprašanje bi ne znal vsakod odgovoriti, iščimo torej odgovor zopet v računskem zaključku »Kranjske hranilnice« za leto 1907.

Bilanca nam pove, da ima »Kranjska hranilnica« rezervne zaklade, in sicer koncem leta 1907.:

Posebni rezervni zaklad za kurzne izgube 904.042 K 5 vin., posebni rezervni fond za eks. pos. 50.898 K 69 vin., posebni rezervni fond za potresno posojilo 164.200 K 70 vin., rezervni zaklad 7.474.627 K 24 vin., skupaj torej koncem leta 1907. 8.643.095 K 96 vin.

Ker tiči v tem znesku vsa ona posebna varnost, katero nudi »Kranjska hranilnica« za zaupane ji hranilne vloge, moramo zelo natanko premotriti, kako se v »Kranjski hranilnici« s tem gospodari, ker vlagajoče občinstvo mora biti o tem poučeno.

Predno pa začnemo pretipavati gospodarstvo z rezervnimi zakladi »Kranjske hranilnice«, se nam vsljuje neko drugo vprašanje:

»Kako posebno jamstvo za varnost hranilnih vlog pa nudi drugi denarni zavodi?«

V odgovoru se hočemo ozirati samo na zgled na nekatere ljubljanske denarne zavode, a omenimo že sedaj, da priobčimo poseben članek o vseh slovenskih denarnih zavodih Ljubljane, v kojem članku se bodovali seveda tudi ozirali na slovenske denarne zavode, ki imajo svoj sedež izven Ljubljane.

Ker pišemo o hranilnici, in obstoji v Ljubljani ne samo »Kranjska hranilnica«, o kateri pišemo, temveč tudi »Mestna hranilnica ljubljanska«, poglejmo najprej to.

Katero posebno jamstvo nudi za varnost hranilnih vlog »Mestna hranilnica ljubljanska«. Tudi »Mestna hranilnica ljubljanska« ima rezerve za zakade, a poleg teh rezervnih zakladov pa še jamči mesto Ljubljana s svojo imovino in s svojo davčno močjo.

Tudi »Ljubljanska kreditna banka« ima rezervni zaklad, površ pa še 2 milijona delniške glavnice.

In če pogledamo »Kmetsko posojilnico« v Ljubljani, najdemo tudi pri njej rezervne zaklade; potem najdemo lep znesek vplačanih deležev in vrh tega jamči nad tri tisoč članov z vsem svojim premoženjem za obveznosti posojilnice.

Kakor bodovali v posebnem članku dokazali, vsak slovenski denarni zavod nudi jamstvo za varnost hranilnih vlog, ne samo s svojimi rezervnimi zakladi, temveč tudi, kakor iz navedenih zgledov razvidno; celo vsaka najmanjša rajfajzenovka v zadnji zagorski vasi nudi popolno varnost, na vsak način pa tako, kakor jo nudi zavod, pri katerem jamčijo le rezervni zakladi, a kakega drugega jamstva ni.

Pa vrnimo se zopet k rezervnim fondom »Kranjske hranilnice«.

Koncem leta 1906. so ti znašali:

Italijani sploh z vsakim oficirjem, ki je prišel v gledališče, provocirali konflikt, da ga pozovejo na dvoboje in marsikateri oficir je tedaj postal neščen.

Vojna samo je že še kako prenašalo te razmere, oficirji pa so mnogo trpeči. O kakem občevanju s civilnim prebivalstvom še govora ni bilo. Kdor je z oficirjem le govoril, tega so ljudje družabno bojkotirali in mu škodovali, kjer so mogli, dame pa so ljudje kar na cesti insultirali in opljuvali, če so občevale z oficirji.

Že stanovanje so oficirji le z največjo težavo dobili in samo pri ljudeh, ki so bili vezani na tak zaslužek. Kdor je pa vzel oficirja na stanovanje, ta je gotovo skrbel, da ni postal nojegovo narodno mišljenje sumljivo. Ostentativno je nosil narodne zname in se pri njem stannujecu oficiru izogibal, kakor bi bil okužen. Posredovalce med gospodarjem in najemnikom-oficirjem je bil vedno vojak-sluga.

Oženjeni oficirji so imeli posebno težko stališče. Oficirske žene niso znale italijanski, Italijani pa niso znali in tudi niso hoteli znati nemški. Oficirske žene so se prav pogostoma vračale s trga, ne da bi bile za svoj denar doble potrebni živil. Morale so najemati in dobro plačevati Italijanke, da so zanje hodile na trg, kajti vsed slabih plač niso morebiti dekel.

(Dalje prihodnjih.)

Posebni rezervni fond za kurzne izgube 1.530.948 K 75 vin., posebni rezervni fond za eks. pos. 41.209 K 30 vin., posebni rezervni fond za potresno posojilo 164.200 K 70 vin., rezervni zaklad 7.474.627 K 24 vin., skupaj torej koncem leta 1906. 9.210.985 K 99 vin.

Koncem leta 1907. so pa znašali:

Posebni rezervni fond za kurzne izgube 904.042 K 5 vin., posebni rezervni fond za eks. pos. 50.898 K 69 vin., posebni rezervni fond za potresno posojilo 164.200 K 70 vin., rezervni zaklad 7.523.954 K 52 vin., skupaj torej koncem leta 1907. 8.643.095 K 96 vin.

Skupno stanje vseh rezervnih zakladov se je torej v lanskem letu izdatno, za več kot pol milijona znašalo.

Bolgarija — neodvisna kraljevina.

Kraljevi manifest.

Sofija, 6. oktobra. Kraljevi manifest, ki se je prečital v Trnovu povodom proglašitve bolgarske neodvisnosti, se glasi: »Po volji našega nepozabnega osvoboditelja, ruskega naroda in s pomočjo naših dobrih prijateljev in sosedov, podložnikov kralja Rumunske, so bili leta 1878. združeni naši okovi. Že od začetka te dobe je deloval bolgarski narod neomajno v spominu na apostole mitru in je prešinjal njihovega duha neumorno na razvoju dežele, da napravi iz nje pod mojo vlado in pod vlast pokojnega kneza Aleksandra državo, ki bi bila vredna postati enakopravni član civilizirane ljudske familije. V kulturnem in gospodarskem oziru ne sme biti Bolgarija na tej poti zadrževana. Nič ne sme ovirati njenega napredka. To je želja in volja narodova. Bolgarski narod in njega vlada pa moreta misli in želi le enako. V resnicu neodvisna, je dežela vendar v svojem normalnem mirnem razvoju ovirana vsled iluzije, katere razpršitev je provzročila napetost med Bolgarijo in Turčijo. Jaz in moj narod želiva politično pomlajenje Turčije ter se tega veselimo. Slobodna, neodvisna Turčija, ravno tako Bolgarija, imate v sebi vse pogoje, ustvariti in utrditi prijateljske vezi za mirni razvoj. Prešinjeni misli na to sveto delo in da ustrežem tej potrebi države, proklamiram, proseč najvišjega blagoslova, v letu 1885. združeno Bolgarijo za neodvisno kraljevino. Jaz in moj narod upava, da to akcijo odobre velesile. Živel bolgarski narod in neodvisna Bolgarija!«

Vojna ali mir.

Sofija, 6. oktobra. Izvršene so vse priprave za mobiliziranje, vendar se je sklenilo, da se mobilizacija proglaši še tedaj, ako ukaže Turčija mobilizirati.

Dunaj, 6. oktobra. Dunajskeemu dopisniku so povedali v Trnovi vsi bolgarski ministri, da nihče noče vojne, ne car, ne vlada, ne bolgarski narod. Bolgarija ni nikomur ničesar vzela. Bolgari so neodvisni in hočejo, da se jih tudi tako imenuje. Kakšen naslov pa si nuda njihov vladar, to je stvar Bolgarije same. Ako pa bi vojna vendar izbruhnila, hoče Bolgarija svoje novo carstvo braniti do zadnje kaplje krvi.

Berolin, 6. oktobra. »Lokal- anzeiger poroča, da Turčija ne bo napovedala vojne, ker bi tega ne priustile velesile. Pač pa je skoraj gotovo, da odstopi turško ministrstvo. Reakcionarna stranka vpliva na sultana, naj napove vojno, ker je tak moment za reakcijo zelo ugoden. Zadnje dni je odšlo iz Carigrada v Drinopolje 50 voz s topovi. Turška generaliteteta izjavlja, da napove Turčija vojno le tedaj, ako se gibanje na neodvisnost raztegne tudi na Makedonijo.

Carigrad, 6. oktobra. Minister Tevfik paša je povedal inozemskim diplomatom, da bo Turčija ugovarjala proti neodvisnosti Bolgarije ter odpoklicala svojega komisarja iz Sofije. Veliki vezir Kiamil paša je povedal angleškemu dopisniku, da proglašitve neodvisne Bolgarske ne smatra za vzroka za vojno, ako ne zavzame Bolgarija sovražnega stališča proti Macedoniji. Veliki vezir je nadalje izjavil, da ima popolno zaupanje do velesil, ki so podpisale berolinsko pogodbo. Ako Evropa želi pogodbo spremeni, bo Turčija sprejela dovršeno dejstvo.

Tudi minister zunanjih del je izjavil, da vojna ni neizogibna. Turčija želi mir. Turška vlada čaka predvsem na noto, ki jo bodo poslate velesile v Sofijo. Do tedaj mora ostati Turčija v strogi rezervi.

Mobilizacija v manjšem obsegu.

Carigrad, 6. oktobra. Danes ponovno se je vršil ministrski svet. V vladnih krogih kroži vest, da je ministrski svet odredil mobilizacijo v manjšem obsegu.

Anglija in Francija posredujete za mir.

Pariz, 6. oktobra. Angleška in franc. vlada sta se na vso moč zavezeli pri turški vladi za mir, vsečesar je prav verjeti, da ne pride do vojske. Vse velesile dokazujejo Turčiji, da se je s proglašitvijo neodvisne Bolgarske le dognal dejansko že dovršeni razvoj in da nima Turčija vsega svoje vojaštvo iz sandžaka Novi pazar.

Turška jeza na Avstro-Ogrsko.

Carigrad, 6. oktobra. Splošno sovraštvo je naperjeno tudi proti Avstro-Ogrskemu, ki je provzročila ta dogodek. Napoveduje se splošni bojkot avstro-ogrskih trgovin. Bolgariji se napove carinska vojska.

Protest turške vlade.

Carigrad, 6. oktobra. Izredni ministrski svet je trajal do polnoči ter je sklenil brzojaviti bolgarskemu »knezu«, da je s proglašitvijo neodvisnosti prekršil berolinsko pogodbo, vsled česar bo turška vlada protestirala pri velesilah.

Evropski kongres.

Pariz, 6. oktobra. Splošno se zatrjuje, da je novi kongres za revizijo berolinske pogodbe neizogiven. Kongres se vrši najbrž v Parizu, kjer je izpraznujejo za ta namen veliko dvorano ministrstva zunanjih del. Ako priprita temu še Nemčija in Avstro-Ogrska, se začno pogajanja že v začetku v mesecu novembra.

Rusija graja Bolgarijo.

Petograd, 6. oktobra. Ruska vlada graja postopanje Bolgarije kot času neprimerno in pustolovsko. Ako vkljub temu pritrđijo velesile bolgarskemu koraku, zgoditi se tole z ozirom na potrebo evropskega miru.

Bosna in Hercegovina zdržani z monarhijo.

Aneksija.

Dunaj, 6. oktobra. Cesarjeva proklamacija na bosansko prebivalstvo in njegova lastnorodna pisma ministrom glede aneksije Bosne in Hercegovine so se oficijalno razposlala danes zvečer vsem uradnim listom na Avstrijskem in Ogrskem. Obenem se je odpovedala Turčiji konvencija iz leta 1892 glede Sandžaka. Avstrijsko vojaštvo je že začelo odhajati iz Sandžaka ter mora do pojutrišnjem biti vse preko meje v Bosni, ker se je batil, da bi turški podaniki insulirali avstrijsko vojaštvo.

Priprave za aneksijo.

Da je prišlo tako naglo do proglašitve aneksije, vzrok je ta, ker je avstrijska vlada zvedela, da turška vlada ne smatra cesarja Franca Jožefa za upravičenega, da bi dal Bosni ustavo. Avstrija pa ni smela čakati, da bi se bil ugovor turške vlade oficijalno izrekel, ker potem ne bi zadostovala dva voja, da bi zdržala mir v deželi. Ker se je na zadnjem sestanku med ministrom Izvoljskim in Ahrenthalom pokazalo, da Rusija ne bo ugovarjala aneksiji, je bila odpravljena vsaka bojazen, da bi se vrednimi sredstvi (!).

Ali bo šlo res vse gladko?

V političnih krogih so postal skrajno pesimistični, odkar se je zvedelo, kako sovražno so nastopili na Turškem in v Srbiji proti aneksiji. Avstro-Ogrska je ukrenila že poprej od turških srbskih mejah vse potrebne odredbe, da je kosovskim presečenjem.

Zemun, 6. oktobra. Ob Donavi se boji Avstrija srbske vstaje ter je zato ukrenila vse potrebno v obrambo. Vsi voji ob Donavi so pripravljeni tako, da lahko že v par dneh stopijo v akcijo. Donavsko brodovje je istočasno pripravljeno. Podpora Bolgarije in Rumunije je Avstriji zagotovljena.

Pretvize.

Dunaj, 6. oktobra. Neki vodilni avstrijski državnik je izjavil, da je bilo treba okupacijo Bosne spremeni v aneksijo, ker je srbska agitacija dospela do vrhuncu.

Anglija ne pridri aneksiji.

London, 6. oktobra. Angleška vlada ne more nobeni sili priznati pravice, da bi spremeni mednarodno pogodbo brez dovoljenja sоподписанih velesil. Zato tudi ne more sankcioničati kršenja berolinske pogodbe ter bo priznala Avstriji izvršeno aneksijo šele tedaj, ako se s tem korakom strinja Turčija.

Madžarske zahteve.

Dunaj, 6. oktobra. Madžari zahtevajo, naj se Bosna in Hercegovina takoj priklopite Ogrski, a temu se upirajo z vso silo poklicani zastopniki tostranske državne polovice. Gotovo je že sedaj, da se v Bosni in Hercegovini tudi v bodoče ne bo ničesar zgodilo brez dovoljenja avstrijskega parlamenta. Madžarski politiki se sklicujejo na kraljevo prisego, da se dežele, ki so pripadale kedaj kroni

sv. Stefana, zoper vrnejo Ogrski. Naproti temu pa naglašajo v krogih avstrijske vlade, da ostanete Bosna in Hercegovina slej kakor prej samostojna upravna celota, ki se ji prizna ustanovni razvoj, ne da bi se pri tem poseglo v pravni krog to ali onostranske državne polovice. Zaraditega tudi Bosna in Hercegovina ne pošljete svojih poslancev v delegacijo.

Razburjenje v Srbiji.

Belgrad, 6. oktobra. Snoči je prirejala več tisoč brojča množica manifestacije. Pred turškim poslanstvom so prirejali ovacije simpatij. Turški poslanik se je prišel v oknu zahvaljevat. Tudi pri angleškem, russkem, francoškem in italijanskem poslanstvu so se prirejale ovacije, dočim so pri avstrijskem poslanstvu pobili šipe. Ministri so imeli konferenco pozno v noč. Za danes zvečer je sklican velik protestni shod proti aneksiji Bosne. Skupščina se takoj skliče, a armada mora biti pripravljena. Državne blagajne razpolagojo z 20 milijoni. Kralj je priporočil vladni, naj previdno, toda odločno varuje koristi Srbije. Vse časopise piše zelo bojevito proti aneksiji. »Politika« je prinesla poziv na narod z besedami: »Domovina je v nevarnosti!« ter roti prebivalstvo, naj prepreči aneksijo Bosne in Hercegovine, ako se ne bo izvršil najstrahovitejši katastrofa naše zgodovine. Tihih 3000 vojakov, ki so na manevrih, naj odkoraka proti Drini. Z nami bodeta dva milijona bratov v Bosni in Hercegovini. Kljemo kralju srbskemu: »Postavi senam na celo za vojsko!«

Od danes dopoldne naprej so zaprete vse trgovine, ker se vale po ulicah demonstrirajo množice. Ne prestano odmevajo klici: Proč z Avstrijo! Živila avtonomna Bosna!«

Deželni zbori.

Gradec, 6. oktobra. Za danes sklicana seja deželnega zborov se ni

družujem se temu razglasu, ker pripoznam, da ima prebivalstvo v tem pogledu gotove dolžnosti. Na drugi strani pa ima brez dvoje tudi vojaščo zavezo, da v teh razgretih časih opušča vse, kar bi utegnilo javni mir kaliti. Danes nočem v tem oziru nijesar omeniti, ker nočem razburjati javnega mnenja, katero se je, hvala Bogu, pomirilo. Nekaj pa moram omeniti, kar se tiče moje osebe. Stalen gost sem „pri Roži“, a tukajšnji štajerski komando je to gostilno bojkotiral. Pri tem pa je omenjeno poveljništvo, kakor čitamo v nemških listih, dalo ne proskripcijo tudi posamezne osebe, če, da so se aktivno udeleževali zadnjih demonstracij. Koncediram, da je štajersko poveljništvo upravičeno iskatki družbe, v katere smo zahajati cesarski oficirji. To pravico ima vsak, tudi jaz jo imam. Do sedaj se oficirjem naših Belgijcev nisem pri nobeni priliki vsljeval, zato bom moral nesrečo, če sedaj z mano ne bodo hoteli občevati, prenesti! Prenesel jo budem, če bog da!

Nekaj drugega pa je, če trdi štajerski komando — kakor pišejo nemški listi, — da smo se bojkotirani obiskovalci gostilne „pri Roži“ aktivno udeleževali demonstracij. Ta trditev je neresnična, in za svojo osebo jo z vso odločnostjo zavračam.

Kaj drugega se mi glede štajerskega komanda ne vidi potrebno omenjati. Ljubljana je mirna, prenesla je, kar je pridrlo nad njo. Obilo nas je bilo, ki se demonstracij niti najmanj nismo udeležili. Mi smo jih smatrali za prekom pravni varnosti, do katere ima vsak državljan neomejeno pravico. Pa ne samo v Ljubljani, temveč posod! Ko pa so puške pokale — in te sele tretji dan, ko demonstracije niso povzročile nikake škode več — tedaj je tudi najmirnejšemu meščanu kri zavrela. In ena misel nas je presejala: preiskavo moramo dobiti, objektivno preiskavo, je li smela kri teči, in ni li tekla le vsled mladeničke prenapetosti in neskušenosti. Danes lahko trdim, da smo dobili tako objektivno preiskavo. Preiskev vojaška oblast, preiskevajo tudi sodišča. Upam, da bodo oblastva tudi tako objektivna, da bodo pravično objavila resnične uspehe teh preiskovan!

Sedaj vidi se mi čas, da mestni svet izreče, da demonstracij kot takih ni nikdar odobral, in da je mestna policija storila, kar je bilo mogoče, da jih zabraniti. Postavno se h kaki odškodnini ne bi moglo prisiliti. Slavni mestni svet, po mojem mnenju bi do kaj takega niti priti ne smeli. Škoda na svojem imetu prenaša vsak nerad, naj si je Nemec ali Slovenec. V tem oziru mora se dati pravici veljava; ali ta pravica mora imeti eno in isto lice kakor v Ljubljani, takoj v Celju, Ptuj in Mariboru. Če pride povračilna ta pravica do veljave, pričakujem od nje najboljšega blagovslova, posebno glede tistih spodnjih štajerskih mest, katera so takoreč ognjišče najdivnejših germanskih demonstracij, dasi leže sredi slovenske zemlje, ter živi v njih primeroma vsaj toliko Slovencev, kakor živi Nemci v Ljubljani.

Zatorej predlagam:

Mestni svet skleni: Občina ljubljanska, ne da bi se postavno k temu siliti mogla, poplači iz proste volje vso uradno dognano škodo pri zadnjih izgredih na zasebni imovini povzročeno, toda le pod pogojem, če se k enakemu povračilu zavežejo tudi občine Celje, Ptuj in Maribor glede ondotnih škod.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Zapisniki zadnjih šestih sej so se predali in odobrili. Pri tem je župan naznanil, da so se glede vojašča sprejete resolucije prevedle v tve avstrijsko-slovenske jezike ter se poslale vsem slovanskim poslancem.

Voltitev v kuratorij višje dekliške šole in dekliškega liceja.

Poročevalec občinski svetnik dr. Oražen je predlagal v imenu pravnega in personalnega odseka, naj se izvolijo v kuratorij višje dekliške šole za upravno dobo prihodnjih treh let slediči gospodje: predsednik Iv. Šubib, člani: dr. vitez Bleiweis, Jak. Dimnik, Fr. Mally, R. Perušek, Andr. Senekovič in dr. K. Triller; v kuratorij dekliškega liceja pa poleg teh gospodov še gospe predsednice „Mladike“ Milica Hribarjeva in predsednica „Splošnega slovenskega ženskega društva Franja dr. Tavčarjeva. Sprejeto.

Proti zvišanju vozničen na Južni železnici.

Poročevalec občinski svet Planatan. Graški občinski svet je postal železniškemu ministrstvu peticijo proti zvišanju tarif na Južni železnici ter prosil ljubljanski občinski svet, naj se peticijo pridruži. Glavne misli iz peticije so: Južna železnica zviša tarife s tem, da odpravi povratne vozne listke, da zviša cene na aboniranje in okrožne vozne listke. Zaradi tega bo trpel tujski promet in z njim posebno naša dežela. Južna železnica že itak slovi po najdražji tarifah. Predlaga, da se ljubljanski občinski svet pri-

druži graški peticiji ter pošlje slično prošnjo na železniško ministrstvo. — Občinski s etnik Sajovic je priponmil, da se mu zdi krivido, da je peticija naperjena le proti Južni železnici, a ne proti državnim železnicam, ki tudi nimajo povratnih voznih listkov, a vendar je tujski promet v prvi vrsti prizadet na Gorenjskem, kjer teče državna železnica. Poročevalec je pojasnil, da se peticija tiče Južne železnice, ker je že obstojanje ugodnosti umaknila, dasi njena prometna statistika izkazuje naraščanje dohodkov. Na državnih železnicah ni bilo dosedaj takih ugodnosti, zato se ne morejo izsilovati. Poročevalec predlog je bil sprejet.

Zvišanje doklad k direktnim davkom.

Občinski svetnik Plantan je prečital županov dopis, v katerem priporoča, naj se § 40. občinskega reda glede porazdelitve doklad k direktnim davkom spremeni. Dopis opozarja, da bo mestna občina imela prihodnja leta mnogo novih izdatkov, ki se ne bodo obrestovali, kakor so stavni stroški za licejno poslopje, prispevek k osuševanju Barja in vsled tega naprava dveh novih mostov, za nova ljudskošolska poslopja, za obrtno šolo, za prezidavo kolodvora itd. Vsi ti stroški bodo znašali 2,300.000 K. Za vse to je treba misliti na nove vire dohodkov, ker jih iz dosedanjih dokladov ne bo mogoče pokrivati. Najprimernejši se mu zdi zvišanje doklad na direktno davke tako, da bodo več prispevali premožnejši sloji, večji podjetniki, trgovci in obrtniki, a slabše situirane sloje je treba varovati, ker to zahteva že socialni problem. Tudi druga večja avstrijska mesta imajo tako zvišane doklade za premožnejše stope. Tako n. pr. pobirajo v Gradcu od rentnine 50%, od splošne pridobivne višjih obdačencev 40–50%; v Brnu pobirajo od rentnine in plačarine celo 40–70%. Personalni in pravni odsek se pridruži županovim nazorom ter predlaga sledečo spremembu § 40. občinskega reda: Doklade k neposrednim državnim davkom porazdeliti je, izvzemši osebno dohodaino (zakon z dne 24. junija 1898, drž. zakonika št. 33) na vse v občini predpisane davke te vrste ne glede na to, kaj obdačenec občan ali ne.

Od doklad k direktnim davkom osebno oproščeni so dvorni, državni, deželniki, občinski in javnih zakladov uradniki in službe, potem vojaške osebe in naposled vdove in sirote na vedenje. Oprostitev pa se raztegne na njih službeno plačo, na pokojnike, ki izvirajo iz službenega razmerja, na provizije, vzgojevalnine, doneske in miločinske užitke. Tudi se ne smej službeni dohodki dušnih pastirjev zakonito priznanih verskih družb do zneska 2000 K prikrajševati z občinskimi dokladami.

Doklada k učitini sme zadevati samo použitek v občinskem ozemlju, a ne pridelovanja, niti trgovinskega prometa.

Občinski svet sme skleniti v konstitutivnem stavbam delavskih hiš itd. olajšave ali tudi popolno oprostitev občinskih doklad, izposlovanja pa si mora za to višjega odobrila. V koliko je stvarjanje vezano na višje potrdilo, določa poglavje o nadzorovanju občine.

Deželni odbor se naproša, da predloži spremembu deželnemu zboru v nujno posvetovanje in rešitev, ker je stvar res nujna. Sprejeto.

Stavne zadeve.

Občinski svetnik Pavšek je poročal o dopisu deželne vlade, da je pripravljena potrditi svoječasno sprejeti regulačni načrt v oklici stavbišča za c. kr. obrtno šolo na Prulah, ako se izvedejo, oziroma zagotove spremembe. Sklenilo se je načrt v tem smislu spremeniti ter ga znova predložiti deželni vladi.

Občinski svetnik Turk je poročal o prizivu tvrdke Deggenghi proti naročilu mestnega magistrata glede odprave nekaterih nedostatkov pri Kolizejskem poslopju. Ker so ti nedostatki proti sanitarnim predpisom, se je priziv odklonil.

Isti poročevalec je poročal o prizivu Josipa Oražma za razdelitev njegove parcele v Karlovskem predmestju na pet stavbišč. Priziv je ugodilo.

Nadalje je poročal isti poročevalec o prizivu Franja Kavčiča in Alojzija Lavrenčiča za parcelacijo v Karlovskem predmestju. Tudi tej prizivu se je ugodilo pod veljavnimi stavbnimi predpisi. Končno je poročal isti poročevalec o prizivu Ferd. Staudacherja in Ferd. Schmidha proti stavbnemu dovoljenju za zgradbo nove Filip. Špančeve vile ob Nunskih ulicah. Priziv se je kot neutemeljen zavrnil.

Šolsko poročilo.

Občinski svetnik Dimnik je poročal o porabi izrednega prispevka za nabavo fizikalnih aparatov na mestni dekliški osemrazrednici. Računi so se odobrili v obliku, kakor jih je odobrilo mestno knjigovodstvo.

Zaradi podražanja živil.

Zveza kovinarjev je poslala resolucijo proti podražanju živil. Ker zahteva resolucija neizvedljive stvari, kakor napravo mesnic, pekarje itd. v mestni reki, se je prešlo preko nje na dnevni red.

Kdaj se odkrije cesarjev spomenik?

Občinski svetnik Velkavrh je interpelliral župana, kdaj se odkrije cesarjev spomenik pred justično palajo. Župan je odgovarjal, da je bilo vse pripravljeno, da bi se bil spomenik odkril 4. t. m. Medtem so prišli znani žalostni dogodki, ko se je vsa Slovenija zavila v žalovanje. Župan je takoj sporočil ministru, da se odkrije odgodi, ker v deželi ni za to potrebnega razpoloženja. Prihodnje leto, ko se proslavi jubilej v širšem slogu, se bo tudi spomenik odkril.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. oktobra.

Slovenska noblesa. Ljubljanski občinski svet je sночи na predlog dr. Tavčarja storil skele, ki kaže vsemu svetu slovensko nobleso. Občinski svet je izrekel, da je pripravljen poplačati škodo, ki je nastala vsled demonstracij v Ljubljani, če tudi mesta Celje, Maribor in Ptuj plačajo škodo, ki so jo tamkaj nemški demonstrantje storili Slovencem. Kakor znano, so Nemci v Celju, v Mariboru in Ptuju že neštetokrat pobili Slovencem okna, pa se niso še nikdar zmenili, da bi dotične občine škodo poravnale. Bomo videli, kaj store zdaj na ta izraz izredne noblese, ki jo je pokazal občinski svet ljubljanski.

C. kr. finančna prokuratura v Ljubljani je urad, kjer ni nikdar mesta za Slovenca. Že se oglasi Slovenec za vstop, ga ne sprejmejo. Na noben način ga ne sprejmejo, prav kakor bi bila c. kr. finančna prokuratura rezervirana za Nemce in nemškutarje. Časih so bili pri finančni prokuraturi trije Slovenci zdaj je le še eden. Dve mesti, ki sta bili slovenska posest, so nam torej že odjedli. Zdaj so zopet sprejeli Nemca. Zove se dr. Luka Wolte in je doma iz Šmarjetne. Ta dr. Wolte je vstopil v službo že 1. septembra, pa še danes ni bilo njegovo imenovanje razglaseno v uradnem listu. Iz tega dejstva govori slaba vest odločilnih krogov. Slabo vest imajo, ker je bil dr. Wolte imenovan, dasi ne zna slovenski. Sicer je pogoj za imenovanje v drž. službi na Kranjskem, da mora vsak prosvilec znati slovenski in ne bi smel nihče biti imenovan kdor ni zmožen slovenskega jezika, a državna uprava tepta to načelo že davno in namenoma, tepta je toliko lagje, ker zoper to nečveno postopanje ni pravega odpora. Ko bi se med Nemci kaj takega zgodilo, bi zagnali tak hrup, da bi grmelo po cel državi, mi pa smo preponižni in prepolovljeni in zato delajo z nami kar hočejo.

Občinski odbor v Kostanjevici je v svoji zadnji seji z dne 4. oktobra t. l. soglasno sprejel naslednjo, po županu predlagano resolucijo: Občinski odbor kmetiške in mestne občine Kostanjevica, zbran v javni seji dne 4. oktobra 1908 kar najodločnejše protestuje proti nemškim tolovaštvom v Ptaju, storjenim 13. septembra t. l. na mirnih udeležencih letošnje glavne skupščine naše šolske družbe sv. Cirila in Metoda ter izreka svoje ogroženje nad pristransko vlado, ki na poziv zastopnika Slovencev ni nizkorazščelen, da se ne smeti imenovanje slovenskega jezika, a državna uprava tepta to načelo že davno in namenoma, tepta je toliko lagje, ker zoper to nečveno postopanje ni pravega odpora. Ko bi se med Nemci kaj takega zgodilo, bi zagnali tak hrup, da bi grmelo po cel državi, mi pa smo preponižni in prepolovljeni in zato delajo z nami kar hočejo.

Občinski odbor v Kostanjevici je v svoji zadnji seji z dne 4. oktobra t. l. soglasno sprejel naslednjo, po županu predlagano resolucijo: Občinski odbor kmetiške in mestne občine Kostanjevica, zbran v javni seji dne 4. oktobra 1908 kar najodločnejše protestuje proti nemškim tolovaštvom v Ptaju, storjenim 13. septembra t. l. na mirnih udeležencih letošnje glavne skupščine naše šolske družbe sv. Cirila in Metoda ter izreka svoje ogroženje nad pristransko vlado, ki na poziv zastopnika Slovencev ni nizkorazščelen, da se ne smeti imenovanje slovenskega jezika, a državna uprava tepta to načelo že davno in namenoma, tepta je toliko lagje, ker zoper to nečveno postopanje ni pravega odpora. Ko bi se med Nemci kaj takega zgodilo, bi zagnali tak hrup, da bi grmelo po cel državi, mi pa smo preponižni in prepolovljeni in zato delajo z nami kar hočejo.

Obsojeni celjski razbijaci. Pred celjskim okrožnim sodiščem so bili včeraj Otmar Derganz, Fr. Mehlsack in Simone Zuzzi, ker so pobijali šipe na „Narodnem domu“ in pri dr. Serneu. Derganz in Mehlsack sta dobila vsak 4 tedne težke ječe, Zuzzi pa tri dni zapora.

Namesto odgovora na besede čende v Marburger Ztg. je daroval g. Pahtnik v Vuhedu 20 K za „Družbo sv. C. in Metoda“ ter 20 K za sklad narodnih društev. To je edino pametno in značajno, ker škoda za črnilo in papir, da bi se takim bestastim nemškim mazačem odgovarjalo.

Obsojeni celjski razbijaci. Pred celjskim okrožnim sodiščem so bili včeraj Otmar Derganz, Fr. Mehlsack in Simone Zuzzi, ker so pobijali šipe na „Narodnem domu“ in pri dr. Serneu. Derganz in Mehlsack sta dobila vsak 4 tedne težke ječe, Zuzzi pa tri dni zapora.

Strah ima velike oči. Nemškutarji v Brežicah se tresajo pred protestnim shodom, ki je sklican na prihodnjo nedeljo v Brežice, tako, da so prosili pri namestništvu za vojaško pomoč, češ, da bi orožniki ne mogli zadržati mnogostotin razjarjenih slovenskih in hrvatskih kmetov.

Kečevarska nasilnost. Piše se nam: Dne 27. septembra so kočevski ognjegasci praznovali svojo 25letnico. Udeležili so se je ognjegasci tudi iz drugih vasi kočevskega okraja. V Mozljiju je stotnik požarne brambe pred odhodom rekel gasilcem: Heute gehen wir nach Gottschee Krainer wohsen. Falls sich ein Krainer an demenand vergriffen sollte, so soll der Betreffende gleich den Pick (!) ziehen und darauf los-schlagen. S takimi nameni so šli ti gasilci na slavnost.

Eden, ki je vse slišal.

Novinci pešpolka št. 27 so se danes zjutraj pripravili v Ljubljano. Na kolodvoru jih je pričakovala vojaška godba, ki jih je spremila v vojašnico. Stari vojaki so se razpostavili ob cestah ob kolodvora do vojašnice in pozdravljali novince s kričanjem: Heil — Heil — Heil Steiner. — Heil Deutsche Steiner. Vojaki so tako hajlali, da jim je kar sape zmanjkovalo.

Profesorške vesti. Deželni šolski svet je potrdil, da poučuje g. Josip Wester, profesor na II. drž. gimnaziji, na tukajšnjem mestnem dekliškem liceju, suplent te gimnazije g. Leopold Andree pa na tukajšnji obrtni nadaljevalni šoli G. Adolf Robida je imenovan za suplenta na

v navadnih uradnih urah (Zatiški dvorec na Starem trgu št. 34).

Kosjerjevo pivo se v Šiški ne toči nikjer več. Pač pa se ga še veliko porabi v Novem mestu(!), kjer ima zalogo g. Jakše, ki je sicer znan, da je dober narodnjak.

V konkuru je prišel trgovec v Št. Jurju ob Taboru Ivan Rizma.

Prva slovenska deželna gozpodarska šola v Primorju se je otvorila v Tomaju pri Sežani. Dekleta se bodo vežbala v domačih in gospodarskih rečeh.

Potrditev izvolitve goriškega župana. Cesar je potrdil izvolitev Jurja Bombiga za župana v Goriči.

Kapelnik pri 47. pešpolku v Goriči je postal dosedanji polkovni tambur Hans Hunger.

"Legina" šola v Nebrem v zgodnjih letih ob italijanski meji je storila svoj žalostni konec. Letos je niso več odprli, ker nimajo nikogar več poučevati. Nakana Lahov, polovič slovenske otrok okoli Neblega v italijansko šolo, je korenito izpodletela.

Slovenska šola v Krmniju. Šola družbe sv. Cirila in Metoda v Krmniju na Goriškem je otvorena. Pouk se je pričel pretekli teden. Šolo obiskuje okoli 40 otrok.

Na cesti je umrl v Goriči 30-letni Josip Cotič. Par dni je bil neprestano ter padal iz pijanosti v pijanost. Obležal je končno pri neki hiši pod Kostanjevico ter umrl.

Zaradi pretepa so zaprili v Trstu rekruta Franca Černiča iz Ljubljane. Tudi stražnika je oklal, ko ga je hotel ukleniti.

Mature je napravil v Trstu Dioniz Maraž iz Dolenje Vrtojbe.

Odškodnino je zahteval 30-letni Ivan Primčič od goriškega magistrata, ker je zaradi razgrajanja presedel nekaj ur v njegovih zaporih. Dejal je, da je magistrat vzrok, da ni mogel na delo. Zaradi te arrogantsnosti so ga še pridržali v zaporu, sicer bi bil šel na svobodo.

Kaznovani hazardni in goljufivi igralci. Pred tržaškim porotnim sodiščem se je nad teden dni razpravljalo proti družbi hazardnih in goljufivih igralcev, ki so obrali svoje žrtve vsaj v kolikor je znano za dobro 20.000 K. Obsojeni so bili Anton Seppich na 10 mesecev, Hektor Cusin na 6, Menotti Mariotti na 5 in Humbert Mosca na tri mesece navadne ječe.

Za poškodbami je umrl v tržaški bolnišnici 26letni Ivan Grilanc iz Sežane. Padel je z nekega zida.

Velik ogenj. V Prečou na Hrvatskem je zgorelo v nadškofjski graščini za 60.000 K sens. Ogenj je bil najbrž poddejan.

Zaklalo se je v mestni klavnici ljubljanskod 20. septembra do vstevši 27. septembra 72 volov, 11 krav, 7 bikov, 148 prašičev, 223 telet, 98 koščunov in kozlov; zaklane živine se je vpečljalo 9 prašičev, 15 telet in 526 kg mesa.

Demonstracije pred sodiščem.

„**Zupan Hribar — vrjen iz parlamenta.** To silno pobožno željo ljubljanskih Nemcov je izrekla v torek, na dan pogreba nedolžnih žrtev, neka »holde stramdeutsche Maid« in je vsled tega prišla v neljubo do tiko z nekaterimi Slovenci, od katerih je nato enega tožila radi žaljenja časta. Ta »odločna« Nemka je neka Leopoldina Schwarz, ki je poslovodje. Prišla je sama k sodniji in navedla na zapisnik, da jo je tisti večer Ivan Bajželj, privatni uradnik, ko je šla s svojo sestro Marijo s svojega stanovanja v Kolizeju po Marije Terezije cesti v mesto, razčilil s tem, da je klical »deutsche Hundes in »wenn ihr nicht slovenisch sprechen wollt, werden wir euch hinaus werfen und erschlagen«, in jo opljuval.

Oboženec Ivan Bajželj izpove: Ko sem prišel dne 22. m. m. okrog 8. ure od pogreba nedolžnih žrtev s svojo soprogo, sem najprej doma večerjal, potem sem pa šel k »Figovcu« na pivo. Pred hišo peka Jenko na Marije Terezije cesti so stale na pločniku tri dame, starejša, ki je potem odšla proti Kolizeju, druga belo oblečena, tretja manjša pa črna. Mognede sem zaslišal, da je belo oblečena (današnja tožiteljica), rekle: »Jetzt hat dieser verfluchte Bürgermeister Hribar mit seiner Hetze erlebt, dass sie ihn aus dem Parlamente hinausschmeissen! Es ist die Nachricht von Wien schon da.« To je govorila na glas, izzivajoče. Jaz sem se ustavil, pa takoj šel mirno dalje. Nato pridele samo mlajši dve mimo mene, in belo oblečeno ponovno zopet iste besede. Ker je to rekla tako na glas, da bi bili lahko tudi drugi ljudje slišali, sem ji rekel: »Was hetzen Sie die Leute auf, sie sind ja schon so genug aufgebracht. Wenn Sie keine Ruhe geben, hole ich die

Polizei.« Nato je odgovorila tožiteljica: »Was geht Sie das an, Sie gemeiner Kerl!« Šel sem nato do »Figovca«, da bi dobil stražnika, pa ga ni bilo. Za obema damama je stopilo potem več ljudi, ki so jih res opljuvali, nekdo je eni vrgel celo čelj v obraz in ju opsoval z »vojaškimi k... i.« Tega pa nisem več videl in slišal jaz.

Zapriseže se priča Marija Schwarz, sestra tožiteljice, ki je tedaj spremila svojo sestro in se menda le zato ni čutila razčljeno, da bi bila lahko za pričo. Izpove, da ste hoteli s sestro iti na neki shod (mena v kazino), da pa ju je srečala mati, kateri je povedala tožiteljica, da je menda župan Hribar prepovedal shod. Mimo je prišel nato Bajželj in rabil zgoraj omjenjene besede ter ju opljuval. Šle ste potem naprej in pri »Figovcu« so prišli drugi ljudje, ki so ju takoj spoznali za Nemki in zopet psoviali z »deutsche Hundes« in ju opljuvali.

Sodnik vpraša, ali je morda rodbina Schwarzeva v kakem navzkriju z Bajželjnom. Priča to odločno zanika, nakar izpove Bajželj, da so Schwarzevi od tedaj hudi nanj, ko je on pomagal enkrat stregi Schwarz, da vreči in gostilne pri »Levnu«, ker ta ni imel denarja, da bi plačal »ceho« ter je povrnil tega še oklofutal natakarico.

Zapriseže se priča Alojzij Jenko, ki izpove, da je isti čas prišel iz Kolizeja, hoteč v mesto. Videl je pred protestantsko cerkvijo stati oni dve gospodični, kakih pet korakov proč pa Bajželjna. Besed, ki jih je govorila gospodična, ni slišal, razen besede »Hribar«. Bajželj tedaj ni rekel nič. Gospodični ste šli naprej in se vedno ozirali nazaj. Priča je vprašal Bajželjna, kaj je, in ta mu je povedal. Pozneje, ko sta se gospodični le še ozirali in glasno govorili, je Bajželj dejal, da bo šel po stražnika. Besede »deutsche Hundes« Bajželj ni rabil. S pričo je šel brivski pomočnik Horvat, ki ga ni več v Ljubljani, in ta je potem stopil za gospodičnino. Kaj jima je storil, priča ne ve. Ko so tudi drugi ljudje stopili za njima, Bajželjna že ni bilo zraven.

Tožiteljica se obrača zelo ošabno, zavrača toženčevega branitelja na njegova vprašanja z »seinem ruhing!« ter pravi, da je priča Jenko prišel zraven šele pri Stubičevi trgovini. Jenko je odločno oporeka ter vztraja pri svoji izpovedbi, da je bil navzoč že pri protestantski cerkvi.

Obe, tožiteljica in sestra sta spozetka rekli: da ne razumejo slovenski, ali pozneje je tožiteljica prav gladko znala povedati, kaj so baje rekli ljudje na ulici v slovenskem jeziku. Dasi obe zanikate, da bi bilo poleg Bajželjna še kaj ljudi, izpove priča Jenko, da more navesti še dve priči, ki ste bili tedaj v bližini in videli ves dogodek.

Sodnik zaključi dokazovanje in vpraša tožiteljico, ali stavi kak predlog. Dekle pominja in pominja in potem zahteva le, da se toženec kaznjuje. Zagovornik Bajželjnov, dr. Hribar, začne svoj govor z besedami »Mulier taceat in ecclesia«, češ, da je ta izrek popolnoma na mestu, posebno v tako burnih dnečih, kakor je bil omenjen torrek, »ko so se pokopavale nedolžne žrtve vojaške brutalnosti«. Gotovo je, da ste tožiteljica in sestra s svojim glasnim izrekom o ljubljanskem županu izzivali. Obtoženec odločno zanika, da bi ju bil žalil, priča Jenko tudi ni nujen kar, kar se je pa pozneje zgodilo, za to pa toženec ni odgovoren. Poudarjati pa je treba, da so Schwarzevi jezni na Bajželjna, ker je bil ta zraven, ko je Schwarz plačeval »ceho« na način, ki v Avstriji še ni postaven. Predlagata, da se obtoženec oprosti.

Sodnik nato proglaši: oprostilno razsodbo, ker se ni mogel na podlagi tako nasprotujočih si izpovedi priči prepričati o otoženčevi krvidi in ker ni izključena zamenjava v osebi.

Kakor se nam zdi, je to eden onih slučajev, s katerimi hočejo ljubljanski Nemci — gotovo po navodilih kakega »Volksrata« — »pomirjevalnikov vplivati na slovensko meščanstvo.

Telefonska in brzojavna poročila.
Volična shoda v Istri.

Trst, 7. oktobra. Shodu pri Sy. Antonu poleg Kopra je prisostvovala ogromna večina volilcev pravkov občine deželne, maresiške, pomoranske, dolinske, klanške. Deželnozborški kandidat je proglašen Šiškovič. V Černiku je bil shod zaključen predčasno radi povzročenega obrekovanja duhovnika Skvarča.

Viharna seja goriškega deželnega zborna.

Gorica 7. oktobra. Snoči ob 5. je bila seja deželnega zborna. Po prečitanju zapisnika zadnje seje se je

glasil k besedi poslanec Gabršček, kateremu deželni glavar sprva ni hotel dovoliti govoriti, končno se mu pa valedi energične zahteve le vdal. Poslanec Gabršček je kritiziral, da je deželni odbor, ki je predložil nebroj poročil, peticij, predlogov itd., izpuštil le poročilo o gradnji deželne blaznice, za katero se je dovoljeni kredit že zdavnaj obilno prekoračil. Deželni odbor sme le v ujnjih slučajih izdati brez dovoljenja deželnega zborna do najvišjega zneska 10.000 K, a mora takoj ob otvoritvi deželnega zborna zaprositi odobritev takega izdatka. Deželni odbor se pa ni brigal za to določilo in je trosil do pol milijona čez dovoljeni kredit in mi smo tu zbrani tukaj že 14 dni, ne da je deželni odbor predložil račune o dosedanjih izdatkih ter predlagal odobritev naknadnega kredita. Govornik je stavil na glavarja vprašanje, zakaj deželni odbor ni predlagal računa ali vsaj poročila o finančnem položaju deželne blaznice in zakaj deželni odbor ni zaprosil dovoljeni naknadnega kredita vsaj 350.000 K, za kolikor je bil razviden prekoračen kredit že koncem l. 1907. To vprašanje je v živo zadealo deželne blaznice glavarja in njegove pristaše. Nastalo je vpitje in razgrajanje pri italijanskih liberalcih, ki so jeli piskati na pičkalke. Vihar je bil vedno večji, dokler ni glavar odšel iz dvorane. Opomba uvedništva.

Potovanje prestolonaslednika v Bosno.

Bunaj, 7. oktobra. Čim se uredi definitivno državopopravno razmerje okupiranih pokrajin, se bo odpravil prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand na potovanja po Bosni in Hercegovini.

Zurnalisti v ministrstvu zunanjih del.

Bunaj, 7. oktobra. Snoči je vlada poklicala zastopnike dunajskega listov v ministrstvo zunanjih del in v ministarsko predsedstvo, da jim da pojasnila o vprašanju aneksije Bosne. Na merodajnem mestu se je napram žurnalistom med drugim poudarjalo: Odredba, ki jo je ukrenila kronska, je velenkonervativnega značaja. Avstro-Ogrska ne privoli nobenih novih pravic, ki bi jih že ne imela sedaj. Turčija pa tudi ne izgubi ničesar. Dosedanja uprava Bosne in Hercegovine ostane nedotaknjena dotedaj, dokler ne dobi dežela ustave.

Bosansko ministrstvo.

Bunaj 7. oktobra. »Die Zeit« javlja, da se bo takoj osnovalo posebno ministrstvo za Bosno in Hercegovino. Najprvo bo imenovan poseben minister a latera na cesarskem dvoru za Bosno. Vse ministrstvo bo perfektno meseca maja.

Zakonske predloge glede aneksije.

Bunaj 7. oktobra. Vse zakonske predloge glede aneksije Bosne in Hercegovine so že izgotovljene in se predlože parlamentu, čim se sestane.

Ministrski svet.

Bunaj 7. oktobra. Današnji ministrski svet je trajal polne tri ure. Razpravljal je izključno o aneksiji Bosne in Hercegovine.

Avstrijski delegati v ministrstvu zunanjih del.

Bunaj 7. oktobra. Vsi avstrijski delegati so danes ob 5. povabljeni k ministru zunanjih del baronu Aehrenthalu, da jim da potrebna pojasnila glede aneksije Bosne. Za aneksijo so baje vsi delegati razen nemških liberalcev, ki se boje, da bi z aneksijo okupiranih dežela narasel vpliv in moč Slovanov v Avstriji.

Ogrski ministrski predsednik o aneksiji.

Budimpešta, 7. oktobra. Ministrski predsednik dr. Wekerle se je glede aneksije Bosne in Hercegovine med drugim izrazil tako-le: Sedaj je razmerje med Avstrijo in Jugoslovani rešeno, lahko bodo sedaj radikalno rešiti tudi hrvaško vprašanje. Nadalje je dr. Wekerle naglašal, da se je vprašanje glede aneksije Bosne in Hercegovine razmotrivalo že v času, ko so se cesar Viljem in nemški knezi prišli na Dunaj pokloniti cesarju Franu Josipu.

Voditelji bosanskih Srbov in mohamedancev v Pešti.

Sarajevo, 7. oktobra. Čim se je danes proklamiral cesarjev manifest glede aneksije Bosne in Hercegovine, so se voditelji bosanskih Srbov in mohamedancev takoj odpravili v Pešto, da vložet tam v imenu srbskega in mohamedanskega prebivalstva protest proti aneksiji.

Prekinjenje diplomatskih vezi med Turčijo in Bolgarijo.

Dunaj, 7. oktobra. »Wiener Tagblatt« je dobil pravkar brzojavko iz Carigrada, da je Turčija že prekinila vse diplomatske veze z Bolgarsko ter odpoklicala svojega poslanika iz Sofije. Če je ta vest resnična, znači toliko, kakor da je Turčija že napovedala vojno Bolgarski.

Protestna nota proti Bolgarski.

Carigrad, 7. oktobra. Turška vlada odpošlje proti proglašitvi Bojarske za neodvisno, protestno nota na velesile danes zvečer.

Zveza med Turčijo in Grško.

Berolin, 7. oktobra. Iz Carigrada javljajo, da je grški poslanik po-

nudil Turčiji alianso z Grško za slučaj vojne z Bolgarsko.

Turčijo se tira v vojno.

Berolin, 7. oktobra. Iz Carigrada brzojavljajo: Nekatere velevlasti delujejo z vso silo na to, da bi Turčijo zapletle v vojno. Katere velevlasti so to, ni-povedano.

Bojažljjni veliki vezir.

Carigrad, 7. oktobra. Dočim treznejši državniki nagnajo, da je treba v nastalem položaju ohraniti mirno krije, je veliki vezir Kamil paša silno bojažljiven ter je slovenski izjavil, da bo Turčija svoj konflikt z Bolgarsko rešila edino z orožjem.

Stališče Grške in Srbije.

Atene, 7. oktobra. Oficijozni listi poudarjajo, da bi morali Grška in Srbija biti pripravljeni, da v slučaju vojne med Turčijo in Bolgarsko, podpirata Turčijo.

Carigrad, 7. oktobra. Grški poslanik je ponudil turški vladni zvezni listi za slučaj vojne z Bolgarsko. Turška vlada še dosedaj ni odgovorila na to ponudbo.

Evropski konflikt v Petrogradu.

Petrograd, 7. oktobra. Ruska vlada razpošlje jutri velevlastim vabilna na evropski kongres, ki se ima vršiti v Petrogradu.

Napad angleških listov na nadvojvodstvo Fran Ferd

koncertu ljubljanskega seksteta na lok v Nabrežini se je nabralo 60 K, v stari telovadnici šišenskega Sokola se je nabralo 10 K, gg. uradniki banke "Slavije" 57:50 K, gg. Staut in Doberšek nabrala med vožnjo Rakel-Ljubljana 2:50 K, ga. Franja Stark nabrala na Šmarji gori dne 4. t. m. med posestniki 6:28 K, gg. uslužbeni tvoarne Kosler 30:60 K, M. Ravničar 7 K, gdč. Josip. Počaj 1 K, gostilna pri "Kračevčanu" nabrala 5 K, gg. slovenski sotrudniki tvoarne I. C. Mayer 50 K, ga. Burgetova, prejšnja Ogrinčeva igralka na ljubljanskem odru nabrala v svoji gostilni v Pulju 20 K, slov. železni, uradniki v Poličanah 10 K, neimenovan 2 K. Skupaj 483:02 K. Srčna hvala!

Za spomenik nesrečnih žrtev:

G. Fran Soberl v Barkovljah 1 K, gosp. Janko Premrov v Sarajevu nabral med ondotnimi Slovenci 26:50 K, gdč. Iva Žagar nabrala na kegljišču v Markovce u 7:4 K, g. Pavla Žagar nabrala za izkupljene znamke od g. Detička 2 K, g. Herma Žagar nabrala 10 K, četež isto bol da padle žrteve daruje brat Hrvat Milan Bačić 5 K, g. dr. V. Gregorin v Sečnežeh nabral med lovci kluba "Gaberk" 8 K, g. dr. Kogoj na Jesenici 5 K, barkovljanski mučenik iz l. 1897. 25 K, uslužbeni tvoarne Kosler & com. 10 K. g. M. Prašnikar 3 K, gdč. Josipina Počaj 1 K, g. Fran Stupica v Ljubljani 25 K, gdč. Mimica in Fanika Grudnova iz Sodražice 5 K, g. Franc Ahlin v Cerkljah 2 K, g. Tomaž Zupin v Cerkljah 1 K, neimenovan 10 h, g. Josip Skrablin nabral na godovanju Franca med kolegi v Opatiji 13 20 K, neimenovan 2 K. Skupaj 152:74 K. Srčna hvala!

Za Kočevskega Sokola. G. Anton Bončar nabral v gostilni pri Bončarju 12 K — G. K. Mahkota nabral med Glani Sokola v Tržiču na poslovilnem večeru bratov, ki odidejo k vojakom 8:30 K — Skupaj 20 30 K. — Živel!

Za poslovodjo Dežmana, ki ga je odslovila nemška tvoarica Voltmann. Neimenovan 2 K — G. P. Drenik, vaditelj, ljubljanskega Sokola 10 K. — Skupaj 12 K. — Srčna hvala!

Za narodno šolo v Rožu: Barkovljanski mučenik, iz l. 1897. 25 K. — Živel!

Prinos volosko-čopatijskih Slovencev v Hrvatov za spomenik za žrteve nemške brutalnosti 20. septembra 1908. Za spomenik so darovali: Rihteršč J. 1 K, Pepa Stopar, kuharica 1 K, Frlan J. 2 K, S. J. 1 K, Marčeta S. 3 K, N. N. 1 K, Munič A 1 K, Vahtar A. 3 K, za žrteve 3 K, Jeftič D. 1 K, Šoštarič J. 1 K, Žiganto J. 50 h, Stanger Lj. 50 h, X. Y. 4 K, Latkovič S. 1 K, Mekinc A. 1 K, N. N. 50 h, Klub XIII Volosko 15 K, Perščič N. 1 K, Fraakovič I. 2 K, N. N. 1 K, Kundič V. 3 K, Zambelli pl. M. 2 K, Spasojevič M. 1 K, Kromirsky J. 1 K, dr. Drnovšček 2 K, Depoli V. 1 K, Vahtar M. 3 K, Landr 250 K, za žrteve, Kuhar R. 1 K, Varljen J. 1 K, Kudrana J. 1 K, Volf I. 1 K, Gervais A. 2 K, Jakšetič M. 1 K, Medanič J. 3 K, dr. Janežič 4 K, dr. Poščič I. 2 K, dr. Stanger A. 2 K, Špendov I. 1 K, Rubesa I. 2 K, Gržetič E. 2 K, Jaglič J. 1 K, Rajčič A. 3 K, Blaggar 1 K, Lukež 1 K, Baša E. 2 K, Matelič V. 1 K, Višek 1 K, Rauh A. 1 K, Rauh B. 1 K, Potocnik 1 K, Rubinčič 1 K, Ciciliani 2 K, Paver 1 K, Koncilia 5 K, Ciciliani A. 5 K, Gucul A. 2 K, Maglica J. 10 K, Bujačić J. 2 K, Fiorentin R. 1 K, hrv. pevsko društvo "Lavor" 10 K. Skupaj 135 K. Denar prejelo je urednič "Slov. Naroda".

Narodovo združilo. Tako se sme imenujati bolesti utetjujoče, mišice in živce krepčajoče, kot mazijo dobro znano "Molovo francosko žganje in sol", katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednih prehlajanjih. Cena steklenici K 1:90. Po poštrem povzetji razpoložila to mazilo vsak dan lekarjan A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchsabben 9. V zalogah po deželi je izrecno zaveteno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2:8—13

Hennebergova svila

samo direktno! — črna, bela in barvana, od 75 kr. do gld. 11:35 meter za bluze in oblike. Franko in že očarljeno se poslje na dom. Bogata izbira vzorcev se poslje s prvo pošto. **Tovarna za svilo Henneberg, Zürich.** 1:90—5

Zadužljstvo in telesna svežost veselje do dela in tvornosti

je mnogim odrečeno samo zaradi slabega teka in prebavljajo. V takih primerih nedvomno najbolje služi rogački tempejski vrečki (sam ali z vinom, konjakom, mlekom, sadnimi sokovi). 1:596—1

Meteorologitno poročilo,

1 km nad morjem 308. Srednji sračni tlak 786.9 mm.

obrob obroba	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temper. v mera	Vetrovi	Nebe
6. 9. zv.	745.51	9:0	sl. svzh.		jasno
7. 10. zv.	747.0	1:5	sl. jug.		"
8. 10. pop.	745.6	15:2	sl. jzah.		"

Srednja včerajšnja temperatura 12:1° norm. 12:0°. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Slovenci! Kupujte in zahtevajte po vseh najboljše čistilo za čevlje in usnje à 24 vin. trgovinah edinole Ivan Kebrovo

Inženir - hidrotekti

8664—99

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice štev. 4.

Brzojavl: Lachnik-Ljubljana.

Projekti in izvršitev pri domaći specialni tvoarici (tehn. zvezd. mnenja ob poveritvi gradbe zastonij).

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Beethovenove ulice štev. 4.

Predstave ob delavnikih:

ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri

Ob nedeljah in praznikih:

ob 10. in 11. uri dopoldne in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Vsako soboto in ardo nov program

Slike se dobivajo samo iz prve svetovne pariške tvoarice Pathé Frères.

Prvi

Kinematograf Pathé

prej „EDISON“

Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“.

Cene prostorom:

I. prostor 60 vin, II. prostor 40 vin.

I. prostor otroci 40 vin, II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Vsak četrtek in soboto

od 3. do 6. ure predstave za učence po znižani ceni. I. prostor 20 vin

II. prostor 10 vin. 3592

Močnega

učenca

sprejme s 1 novembrom Jakob Malenček, ključavnicaški mojster v Bohinjski Bistrici. 3591—1

Mesto

blagajničarke

želi premeniti služboča gospodiona.

Ponudbe pod „blagajničarka“ na uprav. „Slov. Naroda“. 3598—1

Sprejmeta se takoj

prodajalka

in

pomočnik

za trgovino s pleteninami in galanterijskim blagom, najraje iz kake veče trgovine na deželi. 3572 2

J. Korenčan, Ljubljana.

SUKNA

in modno 2884

blago za oblike

prtporoča firma

Karel Kocian

tvornica za suknjo

v Humpolcu

na Češkem. 15

Tvornične cene. Vzoreci franko.

O. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavien od 1. oktobra 1908. leta.

Otdih iz Ljubljane tudi žel.

7-05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., ži. Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.

7-07 utraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 predpopoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

11-38 predpopoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

7-38 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

10-40 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

11-50 ponoči. Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trst drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržič.

6-50 zvečer. Osebni vlak iz Prage, Celovca Beljaka (čez Podrožčico) Jesenice.

8-37 zvečer. Osebni vlak iz Kočevja, Straža Toplice, Rudolfov, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trst drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržič.

11-50 ponoči. Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trst drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Prihod iz Ljubljane tudi žel.

6-56 zjutraj. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorica, Trst, Tržič.

8-34 zjutraj. Osebni vlak iz Kočevja, Straža Toplice, Rudolfov, Grosuplja.

11-22 predpopoldne. Osebni vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico, Grosuplja.

2-32 popoldne. Osebni vlak iz Kočevja, Straža Toplice, Rudolfov, Grosuplja.

4-13 popoldne. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trst drž. žel., Jesenice, Tržič.

6-50 zvečer. Osebni vlak iz Pragi, Celovca Beljaka (čez Podrožčico) Jesenice.

8-37 zvečer. Osebni vlak iz Kočevja, Straža Toplice, Rudolfov, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trst drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržič.

11-50 ponoči. Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trst drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Prihod in Ljubljane drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebni vlak iz Kamnik.

